1873. V. évfolyam. **226. szám.** Szerda, november 19.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpiacz, Vecsey-ház földszint
a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az örvény szélén.

⊙) Átalánosan elismert igazság, hogy sem a kereskedő, sem az iparos, annyivalinkább a gazdálkodó, nem használhat állandóan s huzamosb időre oly kölcsönpénzt, melynek kamata 10 százalék körül jár.

Még inkább igaz ez államokra, melyek, habár befektetések utján igen czélszerüen értékesithetik a pénzt, de nem forgathatják azt oly haszonhajtólag, mint egyesek, vagy vállalatok, üzleti téren.

Hát ha még az állam nem is annyira befektetésekre, mint adósságai fizetésére kénytelen forditani az általa felvett kölcsönöket; — mint épen Magyarország, mely csak a közösügyes költségekre iszonyu summát kénytelen áldozni évenként!

Elgondolhatni tehát, hogy Kerkápoly pénzügyminiszter mily borzasztó döfést ad Magyarország hitelének, s mily iszonyu mérvben elősegiti a nemzeti vagyonosodás óriási akadályait, midőn a legközelebb megkötött 153 millió forint kölcsönt az ország által elfogadtatni kivánja?!

És pedig ugy, hogy — bár a törvényhozás által el sem fogadtatott, (adja az ég, hogy ne is fogadtassék el!) a kölcsönszerződés, már is, megbizható hirek szerint, előre fölvétetett és elköltetett az uj kölcsönből mintegy 20 millió forint!

E kölcsön után Horn Ede számitása szerint 10 és fél százalék kamatot kell fizetni; sőt a különféle illetékekkel, jutalékokkal és különbözetekkel együtt a kamat 13 százalék körüli összegig emelkedik!

Most már tessék kiszámitani, hogy, ha Magyarország 5 éven keresztül, 13 százalék kamatot fizet a külföldnek; ha bevételei tetemes összegre mennek is, ezek tekintélyes részét kamatokra kellvén fizetni, — mi marad az ország közszükségeinek, reformjaink által igényelt ujabb kiadásainknak fedezésére?

És ha például, kedvezőbb idők beálltával, midőn magánosoknak is kilátásuk lehet 5 vagy 6 százalékra hosszabb időre is pénzt kapni kölcsön; midőn az ország 5 évre le lesz kötelezve 12—13, vagy ha csak 10 százalékot is fizetni, és ezt olcsóbb kamatra felvett pénzzel sem szabad visszafizetnie: mily roppantra megy azon összeg, mit feleslegül, haszontalanul kell kidobnia; holott, okszerü gazdálkodás esetében, a nagy kölcsönök után számitott drága kamatokat, vagy legalább azok felét az ország jóléte érdekében lehetett vala felhasználni!

Az ily méltatlanul fizetendő drága kamatok fedezhetése végett mennyivel több adót kell kivetni, s mennyire kell zaklatni a szegény osztályt adóvégrehajtásokkal — csak azért, mert Kerkápoly és a kormány könnyelmü pazarlása s szeszélye ugy követeli, hogy idegeneknek és pénzkupeczeknek tömjük a zsebét, ezereknek, meg ezereknek vérverítéke árán!...

Bizony e végerőfeszités kifárasztja a türelmet.

Bizony a méltó boszankodás, és elkeseredés a honatyák szivében, kiszabja végre a „ne tovább" veghatárát!

Bizony az inség kiáltó szava bekopogtat a nemzet lelkiismeretének ajtaján, hogy ösztönszerüleg lerázza az ország nyakáról az alkotmányos jármot, mit az eddigi parlamentaris többség akasztott nyakába!...

Bizony a kétségbeesés és a nemzet jóléte iránti hazafiui érdekeltség szelleme elsimitja a végpusztulás láttára a pártérdekeket, s a nemzet egyező akarattal védi meg e hazát, mely tapintatlan, kontárok müveletei folytán, már is az örvény szélén áll!

— **A magyar kölcsönről** szóló tjavaslatról Horn Ede azt mondja, hogy annak elfogadása azonos volna Magyarország pénzügyi öngyilkosságával.

— **Pécs város** pénztárából 150.000 ft hiányzik. Innen van a zavar, melyet tegnap jeleztünk.

— **Pártdolgok.** Hir szerint Tisza K. elment Ghyczyhez. — Beszélik, hogy a baloldal régi álláspontjáról eltértek közt többen vannak olyanok, a kik azt hivék, hogy Ghyczy is hozzájárult ama hat. javaslathoz. Most aztán csalatkoztak, hanem azért még sem akarnak öntudatosan gondolkozni. (Lásd ez ügyekre nézve alább közlött budapesti levelünket, melyet jól értesült és igen megbizható forrásból veszünk. Szerk.) Az „Ellenőr" logikusa már odáig vitte a dolgot, mikép azt kezdé feszegetni, hogy — a ki szorosan a balközéppárt eredeti programmjához ragaszkodik: az nem tekinthető balközépinek. E logika oly hatalmas, mint akár egy koaliczionális minisztérium. Hanem azért csak legyen szabad nekünk megmaradni abban a vallásban, a melyben felnevelkedtünk. — A balközép Tiszaféle árnyalatától 3—4 nap mulva döntő (!?) párttanácskozmányokat várnak.

— **A főrendiház** tegnap nagy dolgot mivelt. Ülést tartott. Mi lett volna más napirendben, mint a semmit nem tevés?!

— **Budapest** tisztujitó közgyülése még mindig folyamatban van.

— **A franczia** nemzetgyülés nov. 17-iki ülésében Mac-Mahon üzenete olvastatott fel; ő visszautasitja az eszmét, hogy a hatalom meghosszabitásáról szóló törvény az alkotmányozó törvényekkel összeköttetésbe hozassék s a hatalomnak hét évre leendő kiterjesztése mellett nyilatkozik. A bizottsági ülésben kijelenték a miniszterek, hogy nincs szándékuk holmi diktatura félét javasolni, ők is sürgőseknek tartják az alkotmánytörvényeket, de bizalmatlansági szavazatnak tekintenék, ha a hatalom meghoszabbitása nem szavaztatnék meg előbb.

— **Apróságok.** Bendella arkhimandrita czernoviczi g. kel. érsekké és metropolitává neveztetett ki. — A német császár a polgári házasságra vonatkozó tjavaslat előterjesztésébe beleegyezett. — Az olasz parlament nov. 15 én ünnepélyességgel nyittatott meg.

Pártélet a fővárosban.

Budapest, 1873 nov. 17.

Ghyczy Kálmán jelentése nagy felindulást okozott. Legjobb barátai sem helyeslik elbátortalanadott lelkének kétségbeesett ömlengéseit. Állitják, hogy Gorove s Horváth Boldizsár, kiknek befolyása alatt irta tegnapi czikkét a „P. Napló", Komáromba utaztak volna. Való, hogy Domahidy s Ivánka Imre Ghyczynél jártak; de téves a „P. Napló" azon hire, hogy 40 volt balközépi csatlakozásának ivét is magukkal vitték volna. Más iv van a szénatér klubbjában forgalomban: a hivatalra kijelöltek névsora, melyen már 47 egyén áll s nem kevesebb a medvebőrére.

Sennyey kormányelnöksége, mi gödöllői látogatásával hozatik kapcsolatba, csupán vaklárma, mert a mig Andrássy külügyér lesz és Deák Ferencz él: Sennyey lehetetlen. Andrássy ellenére annál kevésbé történhetik most bármi is, mert Andrássy Budapesten időzik. Aztán előbb meg kell buktatni leszavazással a kormányt és csak azután lehet uj elnökről szó. A megbuktatástól messze vannak a deákpártiak, hisz minden privát mozgásuk és szitkozódásuk daczára a kör szelid bárányai. Ma délutánra provokátio esetére bizalmatlansági szavazatot helyeztek kilátásba Kerkápolynak, és megszavazták a minden nyilatkozatot, érvet és indokot megtagadó kormányelnök felhivására, hogy a holnapi ülésen minden indokolás nélkül elvetendik Simonyi Ernő inditványát, melyet az önálló bank érdekében a ház elé hozott. A 13% kölcsön jövő elfogadása is biztositottnak nevezhető.

A Tiszapárt tagjait az együtt vacsorálgatás és a kis pagát még összetartja, ugy a hogy; de nagy az ijedtség, azon hir folytán, hogy Ghyczynek Komáromban ultramontán ellenjelöltje lenne és csakis reverszális, vagy aláirt utasitással hajlandók választani. Szeget ütött némelyik fejében az is, hogy Domahidy Istvánnak a maga által összehivott értekezlet bizalmatlanságott szavazott. Jogosan didergő lelkiösmeretük repked, hogy a választók nemcsak Szatmármegyében s Nagyváradon mozdulnak meg s kelnek fel, hogy megtorolják a csalódást a bizalmukkal visszaélőkön, hanem Fülöpszállásról sem galambturbékolás lesz az első hir.

E félelem legerősebb kórjelensége az „Ellenőr" esti nyilatkozata, melyben a vidéki lapok megfélemlitése s a vidéki közvélemény elfojtása czéljából kiközösiti a „Bihart"-t, mivel közölni merészelte Ugron azon beszédét, melyet a vidéken a „Debreczen", a „Kassaabauji Közlöny" közölt s a „M.-Polgár" mellékletként küldött meg. Mikor Csernátony fél, nekünk programmhiveknek nincs mitől tartani. A vidéki közvélemény, ha nem mutat férfias magatartást, megfojtják saját elpuhultságának nyoszolyáival. Most kell megmutatni, hogy Budapest nem Páris, és nem is lehet a vidék zsarnoka, hogy a budapesti lapok még nem az országos közvélemény, hogy a megyét kerékbe törhették, de a megyei közvélemény még ép, él és ugy tudja politikai meggyőződését, programmja épségét ma is védelmezni, mint hajdan az alkotmányt s az ország integritását.

Végtére is Csernátony hogyan merészelheti annak balközépiségét tagadni, ki a balközép programmját védelmezi; azon Csernátony, ki lyukas mogyorónak mondja a közjogi programmot, és mégis benne lakik a — féreg.

X. Y. Z.

Az ál-Wesselényi bünpere.

V-dik nap.

Nagyvárad, nov. 18.

Elnök fél 10-kor megnyitja az ülést; a közönséget csendre inti s behivatja vádlottat. Ez belép; a hallgatóság előtt kétszer meghajtja magát; majd birái elé fordul s könnyedén billent fejével.

E. Szándékozott ön a Vesselényi-családot 20,000 ftig bepörölni?

V. Ugy van.

E. Milyen okmányok alapján akarta ezt foganatositani?

V. Azon okmányok alapján, melyet atyám néhai b. Vesselényi Miklóstól kaptam.

E. Hány okmányt kapott tőle?

V. Kettőt; egyik 1848 apr. 22-ről kelt váltó. Elfogadta Vesselényi Miklós báró. Aláirták még a baloldalon Kazinczy Gábor és Vasváry Pál.

E. Vádoltatik, hogy az okmányt ön állitotta volna ki.

V. E föltevés ellen tiltakozom.

E. Hát a másik okmány?

V. Ez a másik támogatására lett irva.

E Mikor kelt ez?

V. Ez is 1848 ápr. 22-én.

E. Mikor vette kézhez azt?

V. Ugyane napon.

E. Hol?

V. Budapesten.

E. Mikor átvette, kik voltak jelen?

V. Atyám, b. Vesselényi Miklós, Kazinczy Gábor, a halhatatlan, Vasvári Pál és anyám. Anyám le volt fátyolozva. Csak egy pillanatra emelte föl fátyolát.

E. Hol történt az átadás?

V. A Zöldfában. Első emelet.

E. Melyik szobában?

V. A számra nem emlékszem.

E. Ön hol volt szállva?

V. A „fehér hattyu"-nál.

E. Kinek adta ön át a váltókat.

V. Elfogatásom előtti napon, 1868 aug. 15-én Tokajban, Nagy Gerzsonnak azon utasitással, ha szükség lesz rá, adja át anyám valamelyik rokonának.

E. Ki ez a rokon, kit megnevezett?

V. Ha ezt megmondanám, anyám titkát is elárulnám. Ezt pedig nem fogom tenni soha. Szép a szabadság; a madár is csak akkor örül az életnek, ha szabad, de inkább rab leszek. Szép az élet: de adják ide e pisztolyt (az asztalon heverő pisztolyra mutatva) én megtöltöm s főbe lövöm magamat inkább itt, tisztelt biráim előtt, hogysem e titok felől, melyre esküt tettem, a fátyolt fellebbenteném.

E. Ki irta ez okmányokat?

V. Kazinczy, a nagy férfiu!

E. Ez okmányokat tehát 1868 aug. 15-én adta át Nagy Gerzsonnak?

V. Igen.

E. Kik voltak ott jelen?

V. Csak ketten. Én és Nagy.

E. Hol történt ez?

V. Mondám, Tokajban az apai háznál.

E. Kikkel találkozott Tokajban?

V. A két Nagygyal.

E Lépjen elő vádlott! (vádlott az asztalhoz lép.)

E. Ismeri e leveleket? (vádlott megnézi)

V. Ismerem.

E. Jól megnézte?

V. Jól.

E. Lépjen helyre. (Vádlott a vádlottak padja elé lép.)

Felolvastatnak a levelek, melyeket 1867-ben irt Nagy Gerzsonhoz a váltóügyben.

E. Hallotta?

V. Hallottam, igenis.

E. Ez az a váltó, melyet ön 20.000 ftnyi értékben a Wesselényiek elleni perbe hozott?

V. Csak a másolata; én másoltam. Tisztelettel jegyzem meg előre is, hogy Nagy Gerzson engem zsarolt, azzal fenyegetett, hogy felad, mint szökölt rabot. Igy kicsikart tőlem két izben egy egy 1000—1000 ftos kötvényt. Nem váltót. Váltót egyet irtam alá életemben Kassán, 120 frt erejéig. Én azt sem tudom, mi a váltó?

E. Ki volt téve a kérdéses váltón a lejárat?

V. A lejárat ideje nem volt rajta.

E. Kinek kelle a váltót kifizetni?

V. Nem tudom. Azt hiszem, a ki követelt. Tessék egy váltót mutatni s akkor majd tájékozom magam.

E. E levél alján mi van kitörülve? Utóirat lehetett.

V. (Megnézi) Bizony nem emlékszem.

E. Ön tehát beismeri, hogy 1867. decz. 4-én (e levél keltekor) félre akarta vezetni Nagy Gerzsont, kebelbarátját.

V. Ő csak szükségbarátom volt.

E. Ön eszerint éveken át csalta őt. Daczára annak, hogy kebelbarátja volt!

V. Véle csak mint honvéd egyeztem; tanu lehet rá egész Zemplén: de máskülönben nem. Lelkülete költői volt, sok szép verset irt a kassai lapokban. Én is próbálgattam egykor verselni, de biz az abba maradt; csak ugy pehelyszárnyakon repült képzeletem.

E. De leveleiből az látszik, hogy rajongott érte. Csak őt szerette.

V. Különös, ő engem, vagy kötél vagy rabsággal fenyegetett s én félelemből — tiszteltem. De mortuis jót vagy semmit. Én hallgatok.

Egy más levél olvastatik.

E. Ebből is látszik, hogy tetemes pénzt igért Nagy Gerzsonnak, ha a pört megnyeri.

V. Lehet, hogy ilyest irtam.

Olvastatik egy harmadik.

E. Ebben azt irja, hogy Nemes Kálmán nem sok reményt köt a perhez. Miért irta azt? Mit tesz az, hogy csak az egyik aláirás hasonlit az A. alattihoz?

V. A. pörirat lehetett.

E. Tehát melyikhez hasonlitott?

V. Azt hiszem, a gräfenbergi nyilatkozat aláirásához, de biztosan nem tudom.

Olvastatik a negyedik levél.

E. Ki az, ki által Kazinczy egy aláirásos levelét ki akarta vétetni a levéltárból?

V. Karsa Endre, ügyvéd Ujhelyen.

E. Ki az az Imre, kiről e levélben említést tesz, hogy Vesselényi aláirását meg kell szerezni s hogy a Kazinczy Gáboré csak fél?

V. Azt ő tudja, Nagy Gerzson. Talán Imre, az ügyvéd.

E. Hát ez utóirat mi? Ezt a levelet tedd a postára; Péter dolga kivánja.

V. Üzleti dolog lehete. Nem emlékszem.

E. Ön nem adhatta át Nagy Gerzsonnak ez iratokat, mert ő augusztus 15. 1868. nem volt honn.

V. Találkoztam vele. Fájdalom, erre nincs más tanum. Ő lehetett volna.

Olvastatik Nagy Józsefné vallomása.

E. Mit mond erre?

V. Azt, hogy neki is érdekében feküdt ellenem valami. Gerzson vehette rá őt is, hogy ő tisztázva legyen, ha állittatik, hogy aug. 15-kén nem kapott iratokat tőlem.

Előadó: Ön hüen másolta le levélbe a váltókat. Hogy van ez, ha — mint mondá — azt sem tudja, mi a váltó?

V. Mándy Kálmántól kértem egyet e czélra.

E. Mikor mutatta a váltót először Nemes Kálmánnak?

V. A debreczeni vásár ideje alatt.

E. Meddig volt e váltó Nemesnél?

V. Mig megnézte; aztán később elvittem Nagy Gerzsonnak.

K. ü. Ön állitja, hogy 1848-ban Budapesten lett bemutatva Kazinczynak s akkor jövője is biztosittatott.

V. Igen, ugy van.

K. ü. A bemutatás ápril 12-én volt s a váltó 22-én kelt; hogy van az?

V. A vizsgálatnál ugy diktáltam toll alá: „Pesten létemkor".

K. ü. Mikor kapta ön a váltót?

V. 1848. april 12-én, mikor iratott.

E. Mért nem diktálta ezt is a vizsgálati jegyzőkönyvbe?

V. Diktáltam. Tegyen állitásom ellen esküt a biró.

E. A biró eskü alatt müködik.

Vádlott kivezettetik. Belép Nemes Kálmán debreczeni ügyvéd s a birákkal szemben helyet foglal.

E. Mikor jött tudomására, hogy vádlott 20.000 ftnyi követelést perelt be a Vesselényiek ellen?

T. Akkor, mikor az egyes biróságnál Vesselényi László már megnyerte a pört. Tessék vallomási jegyzőkönyvem felolvastatni.

E. Felolvastatom, ha nem tudhat majd felelni.

T. Tessék felolvastatni, mert két-három év mult el azóta, s én időkérdésben tévedhetnék, pedig igazat akarok mondani. Nem akarok inquisitoriusságnak alávetve lenni.

Védő: Tanu az ujabb miniszteri rendelet értelmében, mint vádlott volt ügyvéde, nem köteles tanuságot tenni.

Elnök elmondja a miniszteri rendeletet.

E. Él vele tanu?

T. Hisz azon már tulvagyunk. Ki lettem már hallgatva. Tett vallomásomtól nem lépek vissza.

E. Hány váltót mutatott fel önnek vádlott? —

T. Kettőt. Tiz-tizezer ftról szólót.

E. Mikor keltek?

T. Vallomásomban benne van.

E. Ki voltak töltve?

T. Vallomásomban benne van.

E. Alá volt irva Vesselényi?

T. Az is benne van vallomásomban. (Nevetés.)

E. Kik voltak még aláirva?

T. Benne van a vallomásban. (Kaczaj.)

E. Mit nyilvánitott ön vádlott előtt a váltókról?

T. Ez is benne van vallomásomban. (Derültség. Zaj.)

E. Mit igért önnek vádlott azon esetre, ha a pört keresztülviszi?

T. Vallomásomban van. (Ismét csend.)

E. Hol helyeztettek el a váltók?

T. Ez is bent van a vallomásban.

Látván elnök, hogy semmire sem megy, felolvastatja a jegyzőkönyvet tanu vallomásáról.

E. Jól van irva?

T. Csak a Verseghy névre nem emlékszem, mint aláirásra. Vasváry volt az. Tessék kiigazitni.

E. Hát a lejárat ki volt töltve?

T. Ugy hiszem, ki.

E. Ez tehát az ön vallomása?

E. Ez, a pótvallomással együtt.

Felolvastatik a pótvallomás is, mely oly fülrontó és sok bohó kérdéssel volt tele s oly hosszu volt, hogy a közönség türelmetlenségének többször adott kifejezést, mire elnök ismét csendre inté a közönséget. — Elnök több kérdést intéz tanuhoz.

T. További inquisitoriusságnak nem akarok alávetve lenni s élek jogommal.

E. Ön tehát vádlottal szembesittetik.

T. Mondám, élek jogommal. Nem akarom!

E. Ön azt mondá vádlottnak, hogy „csak az egyik aláirás hasonlit az A. alattihoz." Mi ez?

T. Nem emlékszem, de lehet, hogy aggályomat fejeztem ki a valódiság fölött.

E. Vádlott állitja, hogy egy 20,000 frtos váltót adott át önnek.

T. Nem ugy van. Két 10—10,000 frtos volt s egy mellékokmány. A mi utóvégre is egyre megy.

E. A büntető biróság előtt ez azonban nagy kérdés lehet s lényeges.

Nemes Kálmán kilép a teremből.

Védő: Mándi Pétert kéri még egyszer kihallgattatni, ki védencze születése felől tud ujabb adatokat mondani.

Elnök behivatja vádlottat s megnyugtatja védőt.

E. (vádlotthoz.) Nemes Kálmán azt állitja, hogy ön 2 db. 10—10,000 frtos váltót adott át neki.

V. Rosszul emlékszik. Egy 20 ezer frtról szólót adtam át neki megtekintés végett.

Felolvastatik Szigeti Gyula, budapesti ügyvéd vallomása.

E. Mit mond e vallomáshoz?

V. Félig igazol a vallomás, mert állitja, hogy 2 db. 10,000 frtos váltót emlit, ami egyre megy. Tisztelettel jelentem, mert szólnom szabad, hogy vannak irataim, melyek születésem első perczétől, a bölcsőtől kezdve igazolni fogják kilétemet. Melyeket, — hiszem az Istent s bizom benne — érvényesithetni fogok.

E. Hol vannak azok?

T. Elfogatásom előtti napon átvittem Nagy Gerzsonhoz s azt mondtam neki, ha szükség lesz rá, adja át anyám valamely rokonának. Most nem tudom hol vannak: de majd megmondom.

E. Ki az a rokon?

V. Mondtam, tessék ide adni a pisztolyt, mely ott hever az asztalon s mielőtt megmondanám, megtöltöm s itt előttök lövöm agyon magam.

Olvastatik Bőr Eszter, vádlottnak hitnélküli neje vallomása, hogy nála semmi irat nincs.

E. Nem tudna ön nyomába vezetni az elveszett váltóknak? Kutattuk, de nem akadhatánk nyomukba.

V. Nem.

K. ü. Ön Kola János, debreczeni ügyvédnek egy izben azt mondta, hogy 20,000 forintos váltón kivül egy más, üres váltója is van. —

V. Én csak egyszer beszéltem Kolával, de akkor ilyes dolgokról nem volt szó. Nemes Kálmán beszélt vele. Tessék kihallgatni Nemes Kálmánt.

E. Eszerint ez ügy befejeztetett.

— — —

E. Vádlott, ön e börtönből meg akart szökni.

V. Tagadom!

E. Látja ön e kötelet? (Az asztalon heverő kötéltekercsre mutat, mely lepedő, ing, lábravalófoszlányokból van fonva.)

V. Látom.

E. Ön készitette?

V. Igen, e kötelet én készitettem.

E. Mért tette ezt?

V. Meguntam az egyhanguságot, társat akartam szerezni. Fontam a kötelet, hogy rá-akadjanak s ellenőrül fegyencztársat tegyenek mellém.

E. Hát ezen szereket honnan vette?

Negyedív papirba takart apró kés, véső stb-re mutat.) Hol szerezte ezeket?

V. Fegyencztársaimtól, kik már kiszabadultak.

Vádlott homályos emlékezete után elbeszéli, hogy hányan voltak e fegyenczek, de nevöket elhallgatja.

E. Hát ez iratok? Hol irta? Hol s kitől vette e papirt, tintát s a tollat?

V. Egy könyvre irtam alá, a Napoleon által szerzett „Julius Caesar"-ra. Pedig inkább Lamartine-t kelle volna megvennem, ha akkor ujabb müve már meg jelent volna.... (Tetszés.) E könyv szélét levágtam, s im.... ez iratok e könyv oldalszelvényeire irvák.

K. ü. A kötél hosszu, erős, lehetlen, hogy ön előadott indokaiért készitette volna. Bánja meg bünét s mondjon igazat.

V. A mi a bünbánást illeti, Istennek számolok csak. Lelkem nyugodt, nyugodtabb, mint a gyermeké. Előbbire elmondám indokom.

K. ü. Eltérve ettől: ön egyszer azt irta Nagy Gerzsonnak, hogy „hajszálon függött élete." Mit jelent ez?

V. Egy izben Miskolczra mentem kocsival. A Tiszán kellett áthajtatnom. A viz bevolt fagyva. Kocsisom félt, leugrott; én veszély közt bár, de átnyargaltam a recsegő jegen.

E. E tárgyban a vizsgálat véget ért.

Védő ügyvéd: Kérem most Mándi Pétert kihallgatni.

E. Vádlott vezettessék ki.

— — —

Mándi Péter belép.

E. Ön hallotta, hogy Balla Gergely Wesselényi fia volna? Mit tud e tárgyban? Adja elő.

M. P. Előadja, hogy egy izben, mintegy 30 év előtt, Kolozsvártt jártában egy korcsmában volt, s ott hallotta, amint egy társaság Wesselényi Miklósnak számszerint 43 törvénytelen gyermekét sorolta volna elő s papirra tette, kitévén azt is, melyik mennyit kapott pénzben, élelemben stb. Wesselényi Miklós, — köztudomásu dolog különben — zsarnok volt ilyes dologban. Ha valamely háznál szép gyermek volt, azt mondták gunyolódólag: „Ez Wesselényi Miklós gyermeke."!

Mándi Péter kivezettetik. Behivatik Balla László és Balla Dienes.

E. Kérdésben van, hogy Balla László és Balla Dienes megeskettessenek-e vagy nem?

K. ügyész hosszas indokolással ellene szól.

Védő ügyvéd a meghiteltetést sürgeti. (A közönség helyesléssel fogadja védő érvelését,

melyet már egyszer használt Halassi tanu ellenében s közlénk is.)

A törvényszék tanácskozás végett visszavonul.

— — —

7 ½ percz mulva a birák ismét elfoglalják helyeiket. Vádlott belép. Utána Mándi Péter, Balla L.; Balla Dienes.

E. A törvényszék elhatározta, hogy Balla László és Balla Dienes nem fognak megeskettetni.

Védő ügyvéd: Tiszteletttel fellebbezek.

Elnök erre 10 percz szünetet jelez; akkor épen d. u. 1 ½ óra volt.

— — —

Szünet után kir. alügyész a végtárgyalás elnapolását inditványozza.

Védő ügyvéd gyönge organuma daczára is remek beszédben az itélet kimondását sürgeti, mig Mándi Péter bünrészes ügyét a hirneves ügyvéd Tokody Ágoston karolta föl s öt felmentetni kéri.

Elnök d. u. 2 óráig szünetet jelez.

— — —

Szünet után:

Elnök behivatja vádlottat, a birák megállnak az asztal körül, elnök, védő ügyvédek s a tudósitók fölkelnek helyeikről....

E. Ő felsége a király nevében határoztatott: Tekintettel arra, hogy több lényeges tanu a tárgyaláson meg nem jelent, — tekintettel arra, hogy uj fontosabb, terhelő és mentő körülmények merültek föl; tekintettel továbbá arra, hogy Sipos Susánna sérelmezett sem jelenhetett meg s igy Spiszák Mária kihallgatása szükségessé vált: a tárgyalás bizonytalan időre elnapoltatik s az itélet felfüggesztetik. Kir. ügyész a pótvizsgálatra tegye meg előterjesztését. Mándi Péter bünrészes vád alatt maradt. A pörben müködött szakértők: Fülöp János, Makay Vincze, Pollák Ede s ifj. Sonnenfeld Simon 10—10 frtnyi dijban részesittetnek. Ezzel a mai gyülést bezárom.

A közönség elégületlenül oszlott szét.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara birálati jelentése a magyar kereskedelmi törvénykönyv-javaslat felől,

a m. k. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz.

(Folyt. és vége.)

Az 501-ik §. határozványára vonatkozólag véleményünk oda irányul, hogy ha a biztositási összeg leszállitása következtében a biztositási dij aránylagosan levonható, illetőleg a megfizetett dijtöbblet a biztositott részéről visszakövetelhető — ugy azon esetben czélszerü, söt szükséges annak meghatározása is, hogy hány évre terjedhet vissza a biztositási dij aránylagos reduktiója, illetőleg a biztositott által kifizetett dijtöbbletnek vissza követelése. — Mert számos esetekben nem egy, hanem három, öt, hét, tiz, söt több évre is köttetnek biztositások, mely esetekben e czikk határozványa máskülönben egyoldalulag csak a biztositottra terjesztetnék ki. — A körülmények ezen állásánál fogva s tekintettel a biztositási ügylet természetére, mi azt hiszszük, hogy a biztositási dij reductiója és a fizetett többlet visszakövetelése a biztositási összeg beszállitását megelőző egy évnél több időre nem terjeszthető ki.

Mivel az 506-ik §. első bekezdésének intézkedése csakis a bevallás esetére van kiterjesztve s mivel a biztositó előtt fontossággal birnak mindazon körülmények, melyek a biztositás tartalma alatt a biztositott tárgy értékváltozására befolyással vannak, szükségesnek véljük annak kimondását, hogy a biztositott a biztositási idő tartama alatt, mindazon körülményről és változásról tartozik a biztositót értesiteni, melyek a biztositott tárgy értékváltozására befolyással vannak.

Az 510-ik §. első bekezdésében használt „dolgok" kifejezés helyett mefelelöbb lenne „tárgyak" kifejezést használni. — Végre

A tervezet 516. §-nak következő pontját: „Ha a biztositott az esedékes dij fejében váltót vagy kötelezvényt állit ki, ennek lejárata előtt késedelmesnek nem tekinthető," mint feleslegés bővitést kihagyandónak véleményezzük.

Ezek azon észrevételek és megjegyzések, melyeket a kereskedelmi törvénykönyv tervezetének megbirálásánál kötelességünknek ismertünk felemliteni. — Nem tartózkodtunk a tervezetre azt, a mit kellett és lehetett, elismerőleg felemliteni, de másfelől igyekeztünk azon tárgyi és alaki hiányokat is előtüntetni, melyek az uj kereskedelmi törvény jótékony hatását megnehezithetik. — Véleményünk ilyetén szabad nyilvánitásával pedig igyekeztünk egyszersmind azt is kimutatni, hogy kamaránk mély érdekkel viseltetik egy, a mai kor igényeinek megfelelő kereskedelmi törvény létesitése iránt, és mennyire kész rendeltetésének megfelelőleg e fontos czél elérésére közremüködni.

Azon ohajtással zárjuk be tehát véleményes jelentésünket, hogy az uj kereskedelmi törvény behozatala által, lehetőleg rövid idő mulva, vettetnék meg a kereskedelmi élet régen nélkülözött biztos alapja.

Kelt a debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1873-dik évi október 10-kén tartott közös üléséből.

Komlóssy Imre: elnök. Dr. Király Ferencz titkár.

UJDONSÁGOK.

* **A föiskolai énekkar** által Vajdai Nagy Lajos alapitó emlékére tegnap d. u. 6 órakor tartott ünnepély az özvegy, rokonok, püspök, polgármester, tanárok s tanulók jelenlétében következő müsorral ment végbe: 1. Gyászének. 2. A jutalmazottak megnevezése. (Ladányi Gyula, Erdős Károly, Nyikos Sándor, Nagy Sándor, Rácz Lajos 6—6 ftal jutalmaztattak.) 3. Isten e szép napján, férfi kar. 4. Müdalok, Zimay L.-tól. 5. Népdalok. 6. Nemzeti zászló, Huber K.-tól. Leginkább tetszettek a népdalok s a Nemzeti zászló, a melyeket az erőteljes s szabatosan müködő énekkarnak ismételnie kellett. —

* **Ketten Henrik** hirneves zongoramüvész, a florenzi, milanoi s nápolyi zeneakadémiák tagja szinpadunkon holnapután pénteken bérletszünetben hangversenyt fog tartani.

* **A magyar északkeleti vasut** ügyében az uniobank emlékiratot terjeszt a magyar kormány elé s abban 5 milliónyi kárpótlási igényt támaszt, s a bank ez összeg erejéig a vasut terhére uj részvényeket bocsát ki, ha a kormány az országgyüléstől kamatbiztositást eszközöl ki ez uj papirokra.

* **Szinház.** Holnap adatik: „Szép Helena", ismert operette. A szinház köréből örömmel értesülünk, hogy Rónai Gyula közkedvességü jeles szinmüvészünk egy hónapig tartott betegségéből annyira felépült, hogy szobáját is elhagyhatja: azonban még oly gyenge, hogy orvosi tanács folytán legalább egy hétig szinpadra nem léphet.

* **A föiskolai** önképző társulat által rendezett „Csokonaiünnepélyen" a koszorura és a szobor kivilágitására aláirtak: Kovács János 1 ftot. Némethy Lajos 1 ftot. Varga Lajos 1 ftot. Kis András 1 ftot. Balog Ferencz 1 ftot. Lengyel Zsigmond 1 ftot. Joó István 1 ftot. Beke Mihály 50 krt. Bánki István 50 krt. Vásárhelyi Bencze 50 kr. Csáthy Lajos 1 ftot. Bernáth Béla 1 ftot. Szikszay János 30 krt. Szegedi Sándor 2 ftot. Klimó és Holvai 1 frtot. Összesen 13 ft. 80 kr. Csáthy Lajos szappanos mester pedig önként igérte, hogy minden évben az Csakonai születésnapja évfordulóján a szobrot ingyen ki fogja világitani, ha erre idejében figyelmeztetve lesz. A 13 ft 80 krból fizettem Klimo és Holvainak a koszoruért 8 frtot. Pájer József üvegesnek 48 lámpával való kivilágitásért 3 ft. 72 krt, összesen 11 frt 72 kr. Fenmaradt tehát 2 ft. 8 kr. mit az önképző társulat elnökének adtam át a folyó pénztár javára. Debreczen 1873. vov. 17. Kovács János m. k.

* **Nyilt számadás** a helybeli áll. szinház nyugdijintézete gyarapitására befolyt kegyes adományokról — 17 közlemény. Szepessy Gusztáv 25-dik sz. gyüjtő ivén egy 25 frtos szinházi kölcsönt esedékes kamataival 7 évről = 10 frt 50 kr. — A 104 sz. iven Mándoki Béla N.-Váradon 81 ftot gyüjtött s Bercsényi B. megbizott részletekben ezzel beszámolt 17 ft. o. é. együtt 52 ft. 50 kr. a takarékpénztárba gyümölcsözés végett betétetik. Midőn ezt szives köszönet mellett közlöm, ismételve kérem a kegyes ivtartókat s alapitókat, hogy mielőbb elszámolni — a nagy fontosságu ügy tisztába hozatala tekintetéből méltóztassanak. Debreczen, 1873. nov. 15. Varga Lajos elnök.

* **Az első hópelyhek** tegnap este köszöntöttek be hozzánk, azonban oly kevés mértékben esett, hogy a földet alig boritotta el a hólepel.

* **Révész Imre** „Magyar prot. egyházi és iskolai Figyelmező"-jének novemberi füzete megjelent s beküldetett szerkesztőségünkhöz. Tartalma: Emlékirat a tiszántuli ref. egyházkerület föt. közgyüléséhez a középtanodai oktatásról szóló miniszteri törvényjavaslatról; irta Révész Imre. A bihari egyházvidéki gyülés elé terjesztendő véleményes jelentés a zsinattartás ügyében, Könyves Jánostól. A tárczában Rácz Károly folytatja Sinai Miklós sajátkezü naptári jegyzeteinek közlését. A könyvészeti rovat az ujabb terméket sorolja el. A magvas tartalom eléggé ajánlja e füzetet.

* **A harmadik bérlet** e hó 22-én, szombaton veszi kezdetét szinházunkban; a bérletár 20 előadásra következő: családi páholy 100 ft, alsó és közép páholy 70 ft, támlásszék 15 ft. alsó zártszék 10 ft. felső zártszék 8 ft.

* **Vivoda.** A tornaegylet f. é. julius hó 12-én tartott választmányi gyülésben t. cz. Herglocz Antal választmányi tag ur által a vivoda ujra felállitása hozatott inditványba. Buzgó és derék elnökünk nagyt. Varga Lajos ur, valamint az egész választmány az inditványt helyesléssel fogadta és Herglocz Antal urat kérte fel a vivómester megnyerése végett a szükséges lépéseket megtenni, mit is emlitett tevékeny és az ügyért buzgólkodó választmányi tag olyformán oldott meg, hogy a helybeli katonai föparancsnoksághoz fordulván, szakértő Doskodcil Lajos hadnagy urat nyerte meg a vivástanitásra, mellé pedig mint segéd és tolmácsoló szintén szakértő Paksi József hadnagy ur szives volt ajánlkozni. Miután elnökünk a helyiség átengedése végett a föiskolai igazgatóságnál a kellő lépéseket megtevé, és az egylet még a régiből vivóeszközöknek birtokában van: ennélfogva a vivoda megalakultnak nyilvánitható, hol is az első leczke már ma szerdán megkezdetett. — A vivóórak hetenkint háromszor tartatnak u. m. hétfőn, szerdán és szombaton esteli 6-½ 8-ig. Tornaegyleti tagokra nézve az egész évi dij, vivóeszközök koptatásával együtt 3 ft 50 kr: nem tornászok számára 10 ft a fentemlitett koptatással együtt, azonban az egész dij előre Dáné István választmányi tag és vivodapénztárnok urnál előleges beiratás és igazoló jegy mellett lefizetendő. A beiratások naponként reggeli 8—9-ig darabosutcza 1060 szám alatti számban alólirottnál eszközölhetők. Örvényi Vilmos.

* **Egy derék ifju ügyvéd** nyitott közelebb irodát városunkban, hagymatéren 16-ik sz. a. Ez Des-Combes Henrik, genfi születésü ifju, ki a gymn. 5-ik osztályától városunkban tanult s itt meg is telepedett, nyelvünket is teljesen elsajátitotta. Ajánljuk öt az ügyesbajos emberek figyelmébe.

* **Tánczos Istvánné** született Dekombaz Erzsébet, a prot. leánynevelő intézet jeles vezetője, névnapja alkalmából több értékes ajándékkal lepetett meg tanitványai által.

* **Az egyik levélgyüjtő szekrényben** egy a „Pester Lloyd" kiadóhivatalának czimzett s 10 fttal terhelt levél találtatván, felkérem e levél feladóját, miszerint e levél feladási vevényének átvétele végett alólirottnál jelentkezzék. Debreczen, 1873. nov. 17. A m. kir. postahivatal főnöke Mayer.

* **Gyászjelentést** kaptunk M.-Vásárhelyről, melyben Bárdossy György kir. táblai r. birónak elhunytát jelentik. Meghalt e hó 14-én, gyomorlob következtében, 56 éves korában. — Béke porainak!

* **Hajtóvadászat.** A debreczeni vadászatijogot bérlő társaság igazgató választmányának 1873. nov. 18-án tartott üléséből a 36. számu jegyzőkönyvi kivonat. Herglocz Antal alelnök inditványba hozza, hogy a társulat érdekében is a ragadozó állatokra az apafa és nagyerdőterületeken hajtóvadászat tartása határoztassék, s ha az egy napi időből kitelik a szomszédos monostori erdőségben a hajtás nyulra is folytattassék, esetleg a kintlevő társaság kivánatához képest a monostori hajtóvadászat az utána következő másik napon megtartathassék. — Végzés: Az inditvány helyesléssel fogadtatván a hajtóvadászatra folyó hó 22-ik napjának reggeli 8 órája az apafai csőszlakhoz kitüzetik s ugy a kellő számu hajtók kirendelésére, mint a hajtásnak és vadászatnak hogy és mily rendben foganatositására Herglocz Antal alelnök, Török Pál és Szunyogh Sándor választmányi tag urak bizatnak meg — jelen alkalommal kimondatván, hogy miután ezen — a ragadozó állatok pusztitására rendezendő hajtóvadászat és a vadállomány szaporitása szempontjából, s igy a társulat érdekében történik: a nagyerdőn és apafáján tartandó hajtóvadászat hajtási költsége a társulat pénztárából fedeztetik, ellenben az itt elejtett vadak értéke a társulati pénztárból kifizetendő költségek fedezésére lesz forditandó; miről alelnök Herglocz Antal jegyzőkönyvi kivonaton, a társulati tagok pedig a „Debreczen" utján azon megemlitéssel értesittetnek, hogy mindenik tag két vendéget magával hivhat. Kiadta Csurka János társulati jegyző.

* **Panaszt vettünk** az iránt, hogy a távirdai gondnok a felek részére szánt szobát még sem fütteti, söt a mult egész télen sem füttette, holott faátalányul e czélra 270 ftot még szeptemberben felvett. Azt hiszszük, hogy segitve lesz e bajon, s ismételt felszólalásra nem kényszerit senkit az illető.

* **Helyi érdekek.** Kisváradutczáról méltányos felszólalást kaptunk, hogy ott, hol a vasuthoz a legegyenesebb ut vezet, még járda sincs; az utcza éjjel koromsötét, s igy itt menni veszélylyel jár; mig a gázlámpák oda bevétetnének, jó volna ideiglenes lámpákat használni, s az utat járhatóvá tenni. Hát kisuj és nyomtatóutczákra mikor tekint már a könyörületes mérnöki szem?

* **Kimutatás** a helybeli mészárosok által 1873. nov. 19-től 25-ig megállapitott, s bejelentett fontonkinti marhahusárak felől: piaczutcza: 3. 4. 5. 6. székben 23 kr. 7-ikben 22 kr. piaczu. Serház alatt 23 kr. hatvanu. 22 kr. kismerteru. 23 kr. péterfiau. 636 sz. csapóu. (Hajdu M. ház) és Fehér András ház 22 kr. csapóu. 6. 7. szám, rózsatéren 23 kr. czeglédu. 22 kr, Telekiu. Bodaház 23 kr. szentannau. 24 kr, váradu. 22 kr. Debreczen 1873. november hó 18-án. Debreczen város kapitányi hivatala.

ORSZÁGGYÜLÉS

— nov. 18. —

Elnök (Bittó) több kérvényt ad be leginkább az önálló jegybank s az egyházviszonyok rendezése ügyében. Horn a p. ü. biz. jelentésének kiosztását sürgeti. Degré a váczi katonák gyilkolása, Horn a vágvölgyi vasut ügyében interpellálnak. Lükő az egyházi ügyek megoldására kiküldendő biz. megválasztását inditványozza, mi Trefort ellenére is elfogadtatik. Lázár nemzetközi választott biróság iránt ad be inditványt. Péchy T. 139 szóval a p. ü. biz. tagjául megválasztatott. A horvát egyezményről szóló tjavaslat 3-szori felolvasásban is elfogadtatik. A ház elfogadja az inkompatibilitásról tegnap beadott inditványt. Simonyi E. szép beszédben indokolja az önálló jegybank ügyében beadott inditványát. Kerkápoly az iditvány elhasztását kéri, mig javaslatát e tárgyban előterjeszti. Elnök kérdi: kivánja-e a ház tárgyalni? A 48-as párt 20 tagja névszerinti szavazást kér. 115 igennel, 156 nemmel szavazott; **távol 162 honatya.** Simonyi E. mellett 9 jobboldali szavazott. (Radocza, Schwarcz G., Siskovics, Tarnóczy G., Brogányi, Kardos, Kármán J. Lónyai József, Mádai Sándor.) A kataszt. felméréséről szóló tjavaslat is elfogadtatott, s az ülés véget ért.

Délutáni posta.

— Ghyczy leveléről a bécsi Presse azt mondja, hogy ez — az „osztrák birodalmi eszme" örvendetes erősödésének Magyarországon nevezetes jelensége. — Deák betegeskedése aggasztó. — A spanyol köztársaságiak nagy csatát vivtak közelebb a karlistákkal, 40.000 harczos vett abban részt. A köztársaságiak győztek.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen, nov. 18. Ma ugy mint tegnap, hetivásárunk középszerüen volt látogatott; a terményhozatal apadóban van; különösen jobb féle tisztabuza nem volt látható, többnyire csekélyebb fajuak s ezek is tisztitatlan állapotban hozattak a piaczra; ilyen féle buza, kétszeres és rozs is volt középszerüen; az árak kivált a rozs és tengerié szilárdultak. Ugyanis; Tiszta buza 12.20—80 kr. Kétsz. 9.60—11.40 kr. rozs 9.20—40 kr. árpa 4.40—80 kr. zab 3.10—20 kr. tengeri 6.60 - 80 kr. köles 8.40—9 ft. kendermag 5.20-40 kr. 1 zsák kolompér 1.40—60 kr. 100 fej káposzta 1.50. 2. 3. ft. többnyire fagyott.

— Debreczen, nov. 18. [Hivatalos jegyzék a piaczi árakról.] 1 mérő buza 6.20—6.60 kr, 1 m. kétszeres 5.20—5.40 kr, 1 m. rozs 4.60—4.70 kr, 1 m. árpa 2.60—270 kr, 1 m. zab 1.55—1.65 kr, 1 m. tengeri 3.20—3.40 kr, 1 m. köles 4.80— 5 ft. 1 m. kása 8 ft, 1 zsák burgonya 2 ft, 1 mázsa szalonna 29—31—33 ft, 1 mázsa háj 33—34 - 35 ft.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KAROLY.
Fömunkatárs:
SZATMÁRI KAROLY.

HIRDETÉSEK.

A. Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyminiszterium részéről a m. k. dohánygyárak és beváltó hivatalok számára 1874 ik évben szükségelt három nyüstös és kóczvászon, zsinegvászon, továbbá: zsinegszövedék, csomagoló és varró zsineg, és fehéritetlen varró czérna szállitására nézve ezennel versenytárgyalás iratik ki, melyhez irásbeli, bélyegzett, a 10 százalék bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott és lepecsételt ajánlatok a budapesti m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnél (Pest, stáczió utcza) legfeljebb 1873. évi deczember hó 3-kán déli 12 óráig benyujtandók.

A szállitandó mennyiségek körülbelől következők:
a) 92,342 bécsi röf ⁴/₄ röf szélességü három nyüstös vászon zsákokra és ponyvákra;
b) 20.225 bécsi röf 27²/₄ röf szélességü kóczvászon zsákokra;
c) 64.200 bécsi röf ⁴/₄ röf szélességü kóczvászon zsákokra;
d) 405 öl és 8 hüvelyk 9½—18½ hüvelyk szélességü zsinegvászon;
e) 100.000 bécsi röf ⁴/₄ röf hüvelyk szélességü kóczvászon bálozáshoz;
f) 3550 bécsi röf zsineg szövedék;
g) 8476 bécsi font csomagoló zsineg;
h) 8630 bécsi font varró zsineg és
i) 858 bécsi font fehéritetlen varró czérna.

A szállitandó áru minősége, a dohánygyárak és beváltó hivatalok, melyeknez, mely időben és mennyiségben szállitandó, nem különben az ajánlati és szállitási feltételek az egyidejüleg kiadott részletes B. hirdetményből láthatók, mely minden m. k. dohánygyárnál, dohánybeváltó felügyelőségnél és hivatalnál, továbbá a cs. kir. dohányjövedéki föigazgatóság gazdászati hivatalánál Bécsben, végre valamennyi cs. kir. dohánygyárnál megtekinthető.

Budapesten, 1873. nov. 3.

A m. k. pénzügyminiszteriumtól.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

694 1—3

Vizsgáljatok meg mindent, s tartsátok meg a jót!

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosak tanusitványai által kitüntetett gyógyszerek.

Dr. Miller móhnövény-nedve.

Leghatbatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő tüdővész, s a gyermekek szamárhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva. — Egy eredeti üvegtégely ára, használati utasitással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. april 8-ról a növényország leghasznosabb nemeiből a legszorgalmasabban késziteve, erősitő és üditő hatásánál fogva messzire kitünőleg ismerve a gyomor és végbél nyálkássága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbaj, vérhas, puffadás és kólika fájdalmak ellen. — Ezenkivül leghathatósb és legerősebb szer hosszas és kimeritő betegségek ellen. Egy nagy üveg ára 1 frt 50, kisebb üvegé 80 kr.

Valódi minőségben a kovetkező raktárakban kapható: Debreczenben Stenczinger Károlynál, Aradon Tonnej és Freiberger B., Csabán P. Biener, Kassán C. Wendraschek, Kézsmárkon G. Kiss, Miskolczon dr. Gáthy Szabó, N.-Károlyban Papp Imre, Török gyógyszerész, Satoralja-Ujhelyt Reichard testvéreknél, Egerben Schuttag J., Pesten Pokorny J., Nyiregyházán Maurer Károlynál.

673 2—6

Dr. Miller móhnövény-nedve. Egy üvegtégely ára 50 kr.

Görcsök elleni óvbalzsam. Nagy üveg 1 frt 50, kis üveg 80 kr.

Használati utasitás mindegyik szerhez három nyelven.

Hirdetés.

A Tornayféle hagyatékhoz tartozó debreczeni 1898. sz. ház 9 hold külső földével együtt, ugyszintén a hagyatékhoz tartozó ingóságok — szabad kézből, kedvező feltételek mellett **eladók.**

Értekezhetni az örökösök megbizottja Kapros Gábor ügyéddel, takarékpénztári épület II. emelet.

678 3—3

Hála nyilatkozat.

Nem mulaszthatom el, hogy a „Tisza" biztositó és jelzálogbank tekintetes igazgatóságának hálás köszönetemet ne nyilvánitsam azon pontos eljárásáért, miszerint folyó évi augusztus 30-án leégett csüröm és takarmányom árát minden levonás nélkül kellő időben kifizette.

Kelt Tülében (Erdély,) 1873. okt. 31.

Idősb **Borbátt Sámuel,**
birtokos.

688 1—3

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság által közhirrétététik, mi szerint a néhai **Balog Ferencz örökösei** tulajdonát tevő, a debreczeni régi telekkönyv 2323 ik lapján beirt, s 1600 frra, becsült nagy cserei 9 beglyás kaszálló a megkisérlett első árverésen elnem kelvén, a kitüzött 2-dik határidőben, u. m. **folyó évi deczember 4-én d. u. 3 órakor** a tkvi irodában, **Vetési Mihály** birósági végrehajtó által megtartandó önkéntes árverésen, szukség esetére becsáron alól is elfog adatni.

Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10% a vagy is 160 ft a venni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánat pénzül leteendő.

A vételár három egyenlő részletben, és pedig az első a leütéstől 8 nap alatt, a második a leütéstől 2 hónap, a harmadik a leütéstől 4 hónap alatt, az árveréstől fogva járó 6% kamatjával együtt fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az első részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttnél és a telek hivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkvi hatósá nak 1873. évi novembet 7-én tartott üléséből.

Borus József,
aljegyző.

681 2—3

Eladó tüzi fa.

A debreczeni vasut pályaudvarán nagy mennyiségü száraz bikfa ölenként 14 ftjával eladó. Értekezhetni tulajdonos

684 3—3 **Friedman Fülöppel.**

Hirdetés.

A paczi faraktárban 165 csomó tucskó forgács, 120 csomó faragott faforgács, a fatövek közt több öl görcsfa folyó november hó 20, 21-én azaz csütörtökön, pénteken árverésen elfogván adatni, erre a venni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverés d. e. 9 órakor a paczi nyomási raktárban veszi kezdetét.

Kelt Debreczenben, 1873. nov. 16.

Csáky Gergely,
tanácsnok.

698 3—3

Jó száraz tüzi tölgyfa

megrendelhető ölenként és félölenként

Kohn és Weisz

uraknál Széchenyi-utczán 1770. sz. alatt.

Árak ölenként 13 frt 50 kr, 11 frt 50 kr, 9 frt 50 kr. Átvehető a helybeli vaspályánál, vagy a raktárban, mely az első debreczeni asztalos társulat udvarában van.

689 3—3

1873. V. évfolyam.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpiacz, Veczey-ház földszint
a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt
a postahivatalok utján.

Magyarkák.

** A honvédelmi ügyér a magy
országgyülés közelebbi üléseinek eg
kén, igen hatalmas szegénységi bizony
ványt adott ki magáról, midőn P. Sz
mári K. interpelláczióјára, melyet a k
viselő a Ludoviczeum ügyében tett, n
tudott azonnal felelni.

Képviselő csak azt kérdé, hogy
amaz intézet ügye? S a miniszter h
gatott, mintha csak azt mondta vol
„nem tudom."

Ha odáig jutottunk volna már, ho
— mint mivelt nemzet — katona
nélkül is megélhetnénk: akkor fel
tünnék a honv. ügyér közönyössége.
Lázár Ádám bátyánk hiába beszél a k
viselőházban a nemzetközi választott
rósságról, s az örök békéről, hiába t
jeszt elő ezen eszmék érdekében ak
hány inditványt: elhangzik az még s
ideig, mert azon eszmék elfogadás
még a hatalomnak is, s a népnek
meg kellene érni.

A nemzet a Ludoviczeumot m
gyar harczosok kiképzésére alapitott
de az soha sem felelt meg nem
feladatának. — Ujabban törvényhoz
silag lőn szabályozva ez intézet, s c
lul tüzetett ki abban, hogy „egyfelől ö
ként jelentkező hadapródok a honvéds
keretei részére alkalmas tisztekké ki
peztessenek, másfelől, szolgálatban le
kitünő honvédtiszteknek alkalom ny
tassék a hadtudományoknak a magasa
fokozatu szolgálattételnél igényelt ág
ban magukat tovább képezni." Igy
tároztatott el aztán, hogy az akadem
ban kettős tanfolyam legyen: tis
képző, és fensőbb tiszti t
folyam.

A honvédelmi ügyér ujabban
bálytervezetet adott ki a Ludovika-a
demiáról, a melyben a törvény
kiszabott fensőbb tiszti tan
lyamról még csak emlitést sem t

Lehetetlen, hogy a honv. ügyér
ne volna tudomása ama törvényről, m
a Ludoviczeum feladatát szabályozza
ez esetben legalább is vakmerőség
kell bélyegeznünk a miniszter eljárá
mely szerint a Ludoviczeum jelen
szervezetéből önként, a törvény
nére kihagyta a nagyobb tisztkép

Gondoljuk ezekhez még, hogy
gyarországról, mint erre már lát
példát, csaknem erőszakkal fogdoss
fiatal embereket az intézet számára
igy betogottak keserü csalódásba fo
esni, midőn belátják, hogy itt cs
bécsi katonai iskola előkészitő oszt
végezték el. S ha akarnak valam
lenni: akkor még Bécsbe kell men
tanulni.

Nem magyar honvédeket, ha
csak magyarkákat nevelhetün
rendszer, ily erélytelenség mellett.

A mai honvédség intézménye a 4
kinak csak szatiráјául tünik fel. Éles
tira ez arra nézve, hogy mikké sülye
tünk, ha magyar ember által ko
nyoznak bennünket — Bécsből!

De mit is kivánnánk mi a ma
védségtől? Hiszen már alapja oly
hogy arra jót épiteni lehetetlen.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁ

— Regény a tengerészéletből, három kötetben

Irta a „Rockingham" szer

Forditotta Kompolthy Tivadar.

Első kötet. — IV. rész.

(14-ik folytatás.)

Herbert társaira e pillanat kivánc
tottsággal hatott. Mindnyájan láthaták
mi történik, kivéve a szegény Tandyt,
tetején, két galy közé lekuporodva, ne
hatott a lombok miatt, közvetlen a fa
segitett magán. Kimászott a vékony fel
egyikének legvégére s igy a jelenetből
a mennyit mégis meglátott.

Herbert fegyvere e pilanatban nagy
rant s az oroszlán oly borzasztó fájda
tást hallatott, mihez hasonlóról fogalmu
volt. —

Herbert, ki, hogy annál biztosab
lőhasson, az ág végére kuszott volt,
pillanatban, midőn a fegyvere eldördül
szaugrott előbbeni helyére, mert tartot
hogy az oroszlán lövés után megfordul
tör s e számitásában nem is csalódott